

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felélő szerkesztő és kiadóulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.
A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 ft. — Félévre 6 ft. — Negyedévre 3 ft.
Egy óra 1 ft. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

TÁVIRATOK.

Az állami anyakönyvek.

Budapest, okt. 10. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) **Az állami anyakönyvek bevezetéséről szóló törvényjavaslat a főrendiházban hat szavazattöbbséggel elfogadtatott.**

A czár halálosan beteg.

Budapest, okt. 10. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A Londonban megjelenő Standart Pétervárról nyert megbízható értesülés alapján jelenti, hogy **a czár állapota reménytelen.** Zacharján tanár a czár határozott kívánságára őt állapotáról felvilágosította, s megmondta neki, hogy legfeljebb két hónapig élhet még.

Politikai hírek.

A müncheni osztrák-magyar konzul Budapest székes-főváros adóhivatalához a következő nemet nyelvű átiratot intézte:

A t.

fővárosi adóhivatalnak

Budapesten.

Julius 9-én kelt, 2300 f. sz. becses átiratuk elintézésépek, az alulírt cs. és kir. konzul, a t. adóhivatalnak, további eljárás céljából átküldi, a Popper Gyula által helyben aláírt, egy fizetési meghagyás átvételéről szóló elismervényt.

Popper felszólított, fizesse meg a 10 o. é. forintnyi büntetést; az illető azonban vonakodik fizetni, mert ügyvédjét, Schönfeld drt. Budapesten már megbizta ez ügy rendezésével.

Ez alkalomból, az alulírott hivatalos tisztelettel bátorodik kérni a budapesti városi hatóságokat, hogy a gyorsabb ügymenet érdekében, a cs. és kir. konzulátussal való írásbeli érintkezésben, a *német nyelvet használja*, miután a nevezett konzulátusnak ez a hivatalos nyelve.

München, 1894. szeptember 13.

A cs. és kir. konzul:

Bruckman A.

Ez a derék út — úgy látszik — még csak halvány sejtelmével sem bír annak, hogy Magyarország hivatalos nyelve a magyar. Az

ily konzuloknak utalópút kéne a lábuk alá kötni, — de minél előbb.

A sommás eljárásról szóló törvény — mint a Magyarország írja — az ellenkező híresztelések ellenére november 1-én életbe lép. Az igazságügyminiszter ugyanis elhatározta, hogy az ebben a tárgyban kiadott rendeletet a több oldalról beérkezett halasztási kérelmek dacára is fentartja.

A képviselőház állandó igazolási bizottsága Bornemisza Adam elnöklete alatt tartott mai ülésében vizsgálat alá vette Andrássy Gyula gróf Budapest-terézvárosi, Kozma László Bácsmezei-verbászi, Festetics Andor gróf Vasmezei felső-erői és Matlekovits Sándor Csikmezei gyergyói választókerületében megválasztott képviselők megbízóleveleit és Andrássy Gyula gróf, Kozma László és Festetics Andor gróf képviselőket végleg, Matlekovits Sándor pedig a kérényezhetésre megszabott 30 napi idő fentartásával igazolt képviselőknek jelentette ki. A jelentésnek a ház elé terjesztésével Görgey Béla jegyzőt bizták meg.

Kossuth Ferencz itthon. Kossuth Ferencz, — mint a M-g írja — október 21-ikén utazik el Nápolyból. Utját Firenzében és Milanóban megszakítja, hogy az olasz kiralynak Olaszországtól való távozása alkalmából hódolatát tanúsítsa, — és október 24-én, esti 10 óra 34 perczkor Budapestre érkezik.

Komjáthy beszámolója. Komjáthy Béla országgyűlési képviselő e hó 21-ik Csöglén és 24-én Somló-Vasárhelyen tartja meg beszámolóját.

A főrendi üzenet. A vallás szabad gyakorlásáról rendelkező törvényjavaslat elvetését illető főrendiházi üzenet, melynek tárgyalását a képviselőház folyó hó 17-ikére tűzte ki, következőleg hangzik:

„A törvényjavaslat részleteiben is tárgyaltván, elnök fölkéri a méltóságos főrendeket, hogy azok, a kik a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteire nézve az imént eszközölt módosításokkal végleg elfogadják, ezt föllállással jelezni méltóztassék.

A föllállás- és ülvemaradással eszközölt szavazással a főrendek többsége a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Miről a képviselőház szokott módon értesítettet rendeltetett,

Kiadta Gáll József, a főrendiház jegyzője.”

A főrendiház ingadozik.

Ha a főrendiházban még tovább tartanának a tárgyalások az egyházi-politikai kérdésekben, alighanem meg-

esnök, hogy egy élelmes vállalkozó totalisateur irodát állítaná fel a méltóságos ház előcsarnokában, változván ott a szavazatok aránya, s ezek szerint a pártok állása, ez utóbbi persze csak a beavatatlanabb szemében napról-napra.

Az egyik javaslat keresztül megy egy szavazattal, akkor azután alapjában meg lesz módosítva huszonhat szavazattal, végre elvetik nagy szöbbséggel.

A másikat megbuktatja a méltóságos ház hat szavazattal.

Ma azután az állami anyakönyvek behozataláról szóló javaslatot elfogadja ugyanaz a főrendiház hat szavazattal.

Bizony ha jó nagyzajtai Zajtay István uram Nemes-Peleske nótáriusa feltámadna, aligha nem azt mondaná erre: ki látott, ki látott, ily bolond komédiát?

Már most mi történik a javaslatokkal?

A kormány ugylátszik egyáltalán nem érez hajlandóságot arra, hogy elfoglalt liberális álláspontjából csak egy betűt is engedjen.

A képviselőház nagy többséggel kétségtelen, hogy magáévá teszi a kormány álláspontját.

E két praemissából szükségképen az a consequentia, hogy a méltóságos főrendeknek kell engedniök.

Hát akkor mire való ez a komédia?

Mire való egy nemzetet továbbra is izgatottságban tartani, s mindenek felett mire való egy nemzetet illetésképen compromittálni, a mint a főrendiház ad hoc többsége compromittálta a magyar nemzetet a művelt külföld előtt a zsidók recepepcziójának elvetésével.

A méltóságos urak úgy látszik a parlament elvét követik, s újjat akar-nak huzni a nemzet többségével.

Ki nagy választék és olcsó árak mellett akartéi felöltőt vásárolni, az jöjjön

Flesch Testvérek

ezéghez. Üzleti elvünk: „**a csekély haszon nagy forgalom által kiegyenlítődet nyer.**“

Hát ezt utóvégre is megtehetik, csak hogy ennek az új huzásnak fellette komoly következményei lehetnek.

De e következmények sulya aztán a főrendekre fog nehezülni.

Nem fogják őket a törvényhozás komoly faktorának tekinteni, s akkor a nemzet könnyen arra a meggyőződésre fog jutni, hogy hát minek is a főrendiház?

Lehet, hogy erre jó a főrendiház mostani megbízhatlansága, s akkor elmondhatjuk majd, hogy megint Zajtay uram bakterét idézzem:

Igy fordult az jóra,

Hogy Peleskén nem volt óra.

Sándor Béla a hidkarfalakról.

Azon indítvány illetve kérvényre vonatkozólag, melyet Alföldy Árpád dr. és társai a főispánnal benyújtottak, s a melyet lapunk tegnapi számában szó szerint közöltünk, a főispán a következő átiratot intézte dr. Alföldy Árpád városi bizottsági taghoz:

Tekintetes Ur!

Értesitem, hogy a tekintetes uraságod és még 19 törvényhatósági bizottsági tag uránál írásban tett kérelmét, miszerint egy rendkívüli közgyűlést hívjak össze a következő indítvány tárgyalására: „Utasítsa a tekintetes törvényhatósági bizottság az építkezési bizottságot, hogy Zombor szab. kir. város utczáin és terein lévő hidak és átjáróknek szabályozásáról haladéktalanul javaslatot készítsen és azt szabályrendelet megalkotása czéljából a legközelebbi közgyűlés elé terjessze” — nem teljesíthetem.

Míngy azonban a kérelemlevél egyszerű indítványnak is czimeztetik és a tárgyalni kívánt indítvány abban téteik meg, azt a legközelebbi rendes vagy más egyéb halasztást nem tűrő ügyek tárgyalása végett esetleg egybehívandó rendkívüli közgyűlés napirendére leendő kitzítés végett a város

polgármesterének megküldöttem és egyuttal őt felhívtam, hogy a város építési bizottságát arra kötelezze, miszerint a városi tanács 1893. évi április hó 26-án 5383. sz. a. kelt végzésével bekívánt javaslatot mielőbb elkészítvén, azt oly időben terjessze be, hogy az a jogügyi bizottság és az állandó választmány általi előleges tárgyalás után a legközelebbi rendes közgyűlés napirendére kitzíthető legyen.

Nem teljesíthetem a kérelmet, mert rendkívüli közgyűlés összehívása csak azon esetben indokolt, hogy ha a halasztást nem tűrő ügyek tárgyalása czéljából történik, már pedig a benyújtott indítvány ilyenek annál kevésbé állítható, mert ama czél, hogy az indítványban említett ügy a legközelebbi rendes közgyűlésen tárgyalassék, az által is eléretik, hogy ha a város polgármestere az építészeti bizottságot a városi tanács 1993. évi 5383. számú végzésének teljesítésére kötelezi.

Fogadja tekintetes uraságod őszinte tisztelettel nyilváníthat.

Zomborban, 1894. évi október hó 7-én.

Sándor Béla s. k.
főispán.

Hírek.

— **Diphtheritis gyógyítása** Behring serumja, melyet „diphtheritis antitoxin”-nak neveznek tudományosan, három féle létezik. A № 1. zöld czimkével, egyszerű adag, oldva tartalmaz 600 antitoxin normal egységet. № 2. fehér czimkével tartalmaz 1000 antitoxin normal egységet, és végre № 3, mely vörös czimkével van ellátva 1500 normal egységgel bír. Hogy mikép mérjük az erejét és mit kell érteni normal egység kifejezés alatt, megmagyarázására szolgál a következő: Behring készítet olyan diphtheritist okozó mérget, a melyből 0.4 cem. egy kilogramm sulyu állat bőre alá fecskendezve, azt biztosan megöli. Ez az ugynevezett normal mérgeoldat. A serumot pedig úgy vizsgáljuk meg, hogy keressük mennyi savó közömböztet, az az tesz ártalmatlanná 1 cem. ilyen normal mérgeoldatot, ebből aztán olyan savót készít, a melynek 0.1 köbcentimétere 1 köbcentiméter mérgeoldatot tesz ártalmatlanná s e savót normal antitoxin oldatnak

hívják. Ez oldatnak 1 köbcentiméterre képezi a normal antitoxin egységet s e mennyiség e szerint 10 kemeter normal mérget képes semlegesíteni. Rendkívül megbecsülhellen előnye az antitoxin oldatnak, hogy a szervezetre egyáltalán nincs mérgező hatása. Városunkban dr. Donoszlovits Vilmos a védőoltásokot folytatja s eddig a gyermekeknek a legfiatalabb nyolcz hónapos, míg a legidősebb 16 évesek közt ingadoztak. A beoltás fajdatlan és semminemű reakciót nem idéz elő. Egy családnál négy gyermeket beoltott, hol az ötödik beteg egy 22 éves nő sulyos diphtheritisben fekszik, — a gyermekek eddig immunisokká maradtak. Magában diphtheritisben megbetegedettek is néhányat gyógykezelt és ígérteket bírjuk, hogy néhány nap múlva a részletes kezelési módot és eseteinek lefolyását közölhetjük, melyet a budapesti Stefánia gyermek-kör vezető főorvos dr. Bokay szerint végez, amelyek Behring utmutatása szerint hetek óta igen feltűnő jó eredményt sikerülnek.

— **Áthelyezett bíró.** Ő felsége a király megengedte, hogy dr. Szegő Károly kulai kir. aljárásbíró a budapesti IV. ker. kir. járásbíróhoz hasonminőségben áthelyeztessék. Szegő Károly doktorban, ki a zombori kir. törvényszéknél is működött mint albíró, a budapesti IV. ker. járásbírósg kitzűnő erőt nyer, s a mennyire örülünk ezen előléptetés számba menő áthelyeztetésének az ő szempontjából, annyira sajnáljuk, hogy ő törvényszéktink területéről távozik.

— **A „Zombori Tóth Kálmán-Kör”** irodalmi szakszótálya az 1894. évi október hó 15. napján d. u. 5¹/₂ órakor a kör helyiségében (Vadászkürt) ülést tart. Tárgyszorozat: 1. Az ügyrendi tervezet tárgyalás alá vétele. 2. Egy tagnak az igazgatóválasztmányba való beválasztása. 3. Netáni indítványok.

— **Eljegyzés.** Szerbográdi Nikoltis Anna urnót, Szerbográdi Nikoltis Ulászló ő felsége személye körüli minisiteriumbeli osztálytanácsos leányát és Lillosevit Jakob nagybírókos unokahúgát eljegyezte Eibl Miksa cs. és kir. hadnagya a 23. számú gyalogezredben.

— **Fogyasztási adó bérbeadása.** Folyó hó 8-án tartotta meg Bezdánban — mint tudósítónk írja, — a zombori kir. pénzügyigazgatóság megbízásából a zombori kir. pénzügyiőr bizottság, a község fogyasztási és italadóinak 1895-ik évre leendő biztosításának tárgyalását, mely azonban, míngy

TÁRGYA.

Vénasszonyok nyara.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárcsája —
Iria: UBIQUE.

„Et in sene ardent venae,
Et si raro: tamen bene!”

Az aggszűzek és a hajlottkorú tisztas matrónák évadja imáron bérükkolt vala! Mikor a szülő jól megért: ott bujkál már az árkok mentén, meg a bakhátaikon. Megszíjja egy kicsit a vigan szűretelő asszony-nép gázló izmait, aztán halkán odasugja, hogy itt vagyok Dézlik, keltek-e?

Hanem az idén kellemes, változatos szép sasionjuk van a fraumamoknak, mondhatom, — „egy kicsit nagyon” deres, mint a Smilézér gebeje, csipős, mint a gajdobrai lekváros must, aztán meg kehes, mint a mi kántorunk, a kit most — a sarguló őszzel úgy képezlek magam előtt, mint az uborka-eszenciában páczolt gereblye-nyelet.

Annyi bizonyos, hogy a „guvrirozott” ábrázatu fraumám-ok ezt a most folyó hónapot legjobban szokták tűnni. Itt van például a pompás gesztenye-évad! Ez a földi manna éppen nekik való. Sülve mézes, illa-

tos, főve porhanyó, kellemes. Egészen inyűk, jobban mondvá foghusuk alá való! Bizony! a kiknek felszáz esztendő előtt meg a duránczi barackmag is puha volt, azoknak most már a kása is — sonkacsont! Akkor hamu, most meg manu!

De ezer bocsánat! Hiszen nem volt szándékom magam ellen böszíteni föl az érdemes amazon-légiót, hanem csak úgy tollam alá akadtak ők, mint a bulkeszi papnak a — vagabundus studiosus.

A vénasszonyok nyarát az ő hajdani menyasszonyi fátolyáitnak légbekapott foszlányai jelzik leghívebben. Ezek a szanaszét kóválygó, a kiszögellő tárgyakra, vagy „kimagasló” személyekre erősen tapadó selyem charpiek nem egyebek, mint az ugynevezett „ökörydál”. Találó népies elnevezés. Vannak idióták, a kik harmatból képződöttnek hiszik; vannak, kik másképen, prózaian magyargarázzák. — Lássuk hat, micsoda tulajdonképen?

A mi népünk által originalisan ökörvagy bika-nyál néven ismert vékony, hosszú itt-ott csomós fonalszálak nem egyebek, mint a szél által tovaúzótt és a levegőben tarantella-tánczot lejtő pókszővelek.

A pókok rendjében több csoport, család

és faj ismeretes, de legérdekesebbek közötük a szövők. Az ugynevezett ülőpókok (Sedentariac) mindnyájan művészi hálókat készítenek, melyekben — mint nevük mutatja — úgy üllőködnek prédájukra. Gömbalaku potrohuk belsejében vannak a főmirigyek, melyek 2—4 szövőszemeslebe nyílanak. Ezen szemölcsökön számtalan apró, sűrű rés található, melyen keresztül a mirigyvadadék, tehát az elválasztott üvegszerű folyadék, míhelyt kijut a levegőre, azonnal megszilárdul és ruganyossá válik. Mivel pedig minden nyílásból egy-egy fonalkát ereszt a kis művész és ezeknek összege adja a szabad szemmel alig látható pókhálószálát: elképzelhető, minő vékony, finom egy-egy fonalka! Bizony maga egy pókhálószál pár száz, szerfölött finom rostocskából van összeállva. Ezen egyes rostszálak oly finomak, hogy befőtük 10 ezer szál is alig éri el egy hajszál vastagságát.

Az ülő pókok közül a legtöbb „ökörynyálát” szolgáltatják a kuszáit hálóak, vagy Margó tanár szerint Egyenetlenszövők (Inaequitate). Ezek minden szabály nélkül összeállva kuszáit hálókat szőnek avon, köveken, fákön, leginkább pedig nyírfaleveleken s aztán lágy párnájukon az apró karavánok

a kincstár 22.100 frt évi — roppant magas — bérösszeget kíván, a község pedig csak 16.700 frt bérösszeget ajánlott meg, ezuttal eredményre nem vezetett és miután a tárgyaláson jelen volt fogyasztási adóköteles érdekelt felek sem voltak hajlandók a község által megajánlott összegnél többet igény, így tehát — ha a község ajánlata az illetékes helyen méltánylásra nem talál — a kincstár valószínűleg nyilvános árverésbe fog bocsátójnizni.

— **Áthelyezés.** Morvai Imre bezdáni káplán hason minőségben Kis-Hegyesre, helyébe pedig Báldi György kis-hegyesi káplán helyzetetett át.

— **Hymen.** A zentai ifjuság egyik közkedveltségnek örverdő tagja, Kabos Armin jegyet váltott Széphegyi Erzsike kiasszony-nyal Győrött.

— **Az ajtókilincs, meg a kórtefa.** Jó multkorjában történt, hogy egy nagyobb bácskai község „olvasó köré”-be délelőtt beállt egy uri ember billiárdozni, de ott egy borközi kompánit talált, kik már másnaposak voltak. Persze a józan urat is mindjárt a kompániába kényszerítik és itatják amúgy bácskaiasan, úgy, hogy ez csakhamar elérí, sőt el is hagyja a kompánia legillumínáltabb tagjait is. Mindennek van azonban vége és midőn haza szedni akarnának, a mi uri emberünk is feltápaszkodik nagynehezen a székről, de hát a távolabb lévő ajtóhoz sehogy sem bírták a lábait elvinni, akárhogy karambolozott is. Végre nagy tántorgás után, erősen hebegve elküljti magát a kocsmároshoz: „Pa-ali aad ide es-a-ak azt a-z ajtó ki-lincset.” Természetes, hogy Pali nem hozhatta oda neki az ajtókilincset, hanem fogta és kivezette az udvarra. Itt pedig egy vastag kórtefa állott, amibe a szegény ember annyira belekapaszkodott, hogy se jobbra, se balra nem bírt mozdulni, minthogy azonban szentül azt hitte, hogy a fa tartja őtet fogva, elkezdett rettenetesen lármázni a fával, hogy „ha nem engedí őt el, hát így meg úgy lesz” stb. — Végre is úgy kellett onnan elhúzni és hazavietni.

— **Kettős gyilkosság.** A Kis Ó-Becsény, melynek artézi kutja petroleumal szolgált egy darabig, megint eseménye van már, ottani tudósítónk kettős gyilkosságról ad hírt, mely megborzongatta egy kevéssé a különben csendes községet. Az új bor idején kivirágzik gyakran a csárdabeli virtus és nem igen ritkán dolgozik még máiglan is ilyen esetben a bicska, mint a milyen műte-

teket tegnap végzett Ó-Becsény Nagy Antal uram kocsmájában. Három falubeli legény rugdosta a padlót tegnap éjjel és hajgálták az üveget, megfogadkoztak, hogy a kocsmá oldalát is kiejebb teszik. Ezenközben azonban nem a falnak, hanem egymásnak mentek fejfel, a mit a fiatal kocsmáros Nagy Antal látván, beállt békítőnek közjűk, mondván: A falat se bántsátok, de egymást se fiuk. Oszt nem használt a szó. Mire az erős karu kocsmáros kapta a kocsmahősödet és egyenkint kiteve vala őket a küszöb elé. Ezen munkája közben orvul legyilkoltak. Ugyanis mikor Feles Gergő és Pogány Pistához kikiserte Feles Sándort is, ezek a sötétben rávetették magukat, éles hosszú kést döftek a szívébe, mely olyan biztosan talált, hogy ott esett össze. A kocsmáros egy jajszóval végzővén be életét. Erre a fájdalmas kiáltásra ugrott ki az ajtó elé a megölt kocsmáros sógora, Nagy András. Elettet koczkáztatta ez is. A dühöngő legények bicskára fogták őt is a sötétben és négy-öt halálos sebet ejtettek rajta. Alighanem elmegy a szegény sógor után. Az orvosok lemegebb nem igen hisznek a megmaradásában. A gyilkosokat meg az éj folyamán elfogta a rendőrség. Veszedelemes vad tigrisek ezek. Az egyik Feles legény, a Sándor éppen a minap jött haza Váczról, a hol 4½ esztendőttől hasonló multságért, hogy bicskával küldött egy embert a másvilágra.

— **Tüzesetek Szabadkán.** A mult héten kétszer is megkondultak a vész jelző harangok Szabadkán f. hó 8-án délutáni 2 óra 53 perczkor Futó Antalnak VI kör Prágai utca 662. szám alatt levő lakháza kigyuladt. A kivonult tűzoltóságoknak sikerült a tüzet lokalizálni és a főépülethez ragasztott nádfedelű lakházat megmenteni. A kár 750 frtra tehető ami azonban megtérül, mert a tetőzet biztosítva volt. A tűz a kéménynek helytelen építése folytán keletkezett. — Szerdán, e hó 9-én d. e. 9 óra 50 perczkor Sztójkovic Dusanak a szegedi szőlők közt levő telkén mintegy 20—25 koesi trágya gyuladt, de a városi tűzoltóság által elnyomatott. — Vak tüzi láma folytán f. hó 10-én délután szintén kivonultak a tűzoltók.

— **Tolvajcseléd.** Kis Rozália fülöp-szállási illetőségű cselédeány f. hó 3-án ment helyre Baján Mittermann testvérekhez, hol a tavozó Szőzci Anna cselédnek ruháját ellopta, de a rendőrség elfogta és átadta a kir. járásbírósnak.

— **60.000 frt a főnyeremény** a lembergi kiállítási sorsjegyeknél, mely 10% levonot után készpénzben fizetetik ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a huzas már október 16-án történik.

— **Az alföldi mút.** Amint a kereskedelemügyi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamarával közli, a nagy alföldi mút öt szakaszának földmunkájára tartanak árjelést okt. 15-én. Az erre vonatkozó közlemény a következő: A Duna—Tisza—Körös közli alföldi közút baja-csongrádi 143.741 km. hosszú szakaszán szükséges földmunkák biztosítása iránt f. é. október hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájára a Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegyei államépítészeti hivatalnál és a kereskedelemügyi miniszterium I. B. szakosztályában (Albrecht-ut 1. sz. a.) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A 0—29 km. közti szakasza	69045 frt 09 kr.
A 29—58 " " "	33388 frt 50 kr.
Az 58—87 " " "	36425 frt 13 kr.
A 87—116 " " "	30656 frt 76 kr.
A 116-143 742 km. közti "	23931 frt 74 kr.

összesen 193447 frt 22 kr.

költség van engedélyezve. Ajánlatot lehet tenni vagy az egész utvonlra, vagy pedig az egyes szakaszok bármelyikére és az illető utszakasza engedélyezett költség összeg után számítandó 5%-nyi bantapénzzel ellatott zárt ajánlatok a kitűzött időpontig a nevezett államépítészeti hivatalnál vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali igazgatóságánál nyújtandók be. A munkákra vonatkozó műszaki művelet és feltételek a nevezett államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Különfelek.

— **Aki milliókat lop.** Párisban tegnap egy gazdag úrférfi negyedik millió frankot loptak készpénzben. Az illető úzer megmutatta legmeghibtebb barátjának, hol tartja a pénzt és mikor kevés idő múlva utána nézett a pénznek, negyedik millió frank hiányzott. Rögtön jelentést tett a rendőrségnek, mely a tolvajt abban a pillanatban fogta el, mikor már el akart utazni. Az úzér visszavonta a följelentést, miután visszakapta a pénzt, de a rendőrség nem bocsátotta szabadon a tolvajt. Más verzió szerint a negyedik fél milliót egy prokurista lopta el attól a banktól, melynél alkalmazva volt, de annyi bizonyos, hogy a rendőrség elfogott egy tolvajt, akinél megtalálta az ellopott összeget. — A kissé rejtélyesen hangzó híreket egy

légi utra indulnak. Ilyenkor nyolcz lábukat hullámos potrohuk alá rögzítik és úgy engedik magukat a szellő által tovaúzetni — selyem „tüllanglájukon.” Legnevezetesebb e tekintetben egy oldallépő (Laterigrada), a műnyelven u. n. Thómisus viaticus, mely fiataljait hálókba zárva utazik szép Talján ország felé. Ez Margó szerint a valódi „vándorpók.”

Gyakran megtörténik, hogy számtalan ily finom fonál a léghen összekeveredvén, gomolyokat, csomókat képez, aztán az utszeli fák ágain, vagy a táviró huzalokon főnakad és leng, minit légáramlatban a lobogó. Ha igen sok fonál egymásba tapadt akkor a csomókba mászva, kényelmesen helyezkednek el a puha, ruganyos pamlagokon és gondatlanul léghajókáznak a messze távol tropikus tartományba.

Nem lesz talán érdektelen néhány vonásban bemutatni egyik szellemes tudósunknak, Herman Ottónak ide vonatkozó megfigyeléseit. Ő az „ökörnyálás pókok” selyempárnáit így festi le:

„Bácska rónáján az őszi fonál tünete néha valóban óriási mérveket ölt. A lég, a rét, a bokrok, a talaj tele vannak foszlányaival.” Aztán székvárosunk egyik kellemes

pontjára mutatva így folytatja: „Egy kitűnő észlelési pont fővárosunk szívében fekszik s nem más, mint a budapesti lánchíd, melyen a tünet évről-évre és igen érdekesen ismétlődik.”

Leírja aztán a tudós, mily érdekléssel figyelte meg itt a vasrudakon, majd a temető sarkocsein a hangyszorgalommal munkálkodó kedves utasokat. Hasábokat szentelhetnének azon terjedelmes, de annál vonzóbb közléseknek, melyekkel a pókfauna ezen valódi szakembere bennünket megajándékozott, de a tér szűke szigoruan parancsol velünk.

Magam is egy dertül, kellemes, kissé szellős délután figyelmessé lettem a híres „pókász” által leírt pontokra, magaslatoakra. A lánchíd függő rudjai tele voltak apró pókokkal és ezeknek hálójával, melyeken hínálva keltek légi utjokra, a ezitromok hazájába. Máskor nagyító üveggel, a sarkert keresztjeinek és emlékoszlopainak csucsain lépés távolságból szemlétem művészi munkájukat. Itt különösen kellemes meglepetést nyújtottak a kedves, parányi **lakócsmesterek.** — Darwin a genialis természetbúvár egy izben a tengeren apró vörös pókok ezreit látta kuszált

hálóikon hajója után röplülni, melyek a tengeri jármű árbocezáin le is telepedtek.

Mi indítja emez apró léghajósokat a megszokott klíma odahagyására, az egészen a mai napig vita tárgya maradt. Talán érzik a tél közelgését, és a hideg elleni védelemtől szövik meleg takarójukat? Vagy az ősszel megriktult és nekik táplálékot nyújtó rovarok miatt kénytelenek nagyobb tért kalandozni be? Vagy talán, hogy ily módon szabaduljanak meg mirigyek fölös váladékától, melyet az aszúzekony téli idő alatt fölhasználni képesek nem volnának? Avagy végre — és ez talán a legvalószínűbb — hogy petéiket befödve, azokat melegen tartásák?

Ime tehát, mennyi kellemest nyújt a „vénasszonyok nyara” a természetbúvárnak ép úgy, mint a természetkedvelőnek. Ugyan azért ne zsémbelődjenek mélyen tisztelt koros asszonyok, meg hajlottokor szép szűzek, midőn a nép nyelve — megörökíven érdemes állapotukat — kissé kíméletlen hangon bélyegzi éveiket. Oh, önök között is találkozik elég, a ki képes volna még ma is édes öröm lágy öleiben ringatni el akárhány férfi szívet! — Itt van, — hogy csak egyet említek a sok közül — **Jajtelez Bóbelé** barátom, a ki szintén csak nem régebben es-

késő éjjel érkezett távirat világosítja föl, a mennyiben a következőket jelenti: Pingault esküdt alkusz (courtier), ki eddig legkitünőbb üzleti visszanyok közt élt és igen jó hírnévnek örvendett, Hirsch báró képviseletében óriási mennyiségű cukrot adott el az arutózsén és ezen az üzleten 3.600.000 frankot nyert. Ezt az összeget nem szolgáltatta át megbízójának, hanem rémült arccal beállított Hirsch báró irodájába és elmondta, hogy a pénzt elvette tőle valaki, akit nem akar megnevezni. Hasztalan beszéltek a lelkére; nem akart vallani és ezért följelentették a rendőrségnél. Cocherer rendőrbiztos ép akkor tartóztatta le, midőn el akart utazni. A biztos rábirta Pingault, hogy beismerje a sikkasztást. — Örült voltam, szót. A rengeteg vagyion, mely előttem feküdt, elvakított. Hipnotizálva voltam. Megmondta, mily bankoknál deponálta a negyedfél milliónyi összeget, melyet meg is találtak a jelzett intézeteknél, úgy, hogy Hirsch báró nem károsodik. A báró visszavonta följelentését, de azért Pingault, ki mint esküdt-alkusz hivatalos személy, fogva tartották. Az eset az arutózsédn nagy föltűnést kelt.

Irodalom.

Fényképezés évkönyve cím alatt a Nyiregyházaán megjelenő „Fényképezési Értesítő” szaklap szerkesztősége egy csinos kiállítású zsebkönyvet fog kiadni az 1895. évre. Ezen évkönyv már azért is érdeklődést fog kelteni, mivel ilyen még magyarul nem jelent meg soha és kiváló gondos összeállításánál fogva hivatva van a hasonló német termékeket hazánkból kiszorítani. Ezen zsebkönyv czélszerű beosztása és tartalmának hasznossága folytán egyike leend a legnépszerűbb zsebkönyveknek. Az összes fényképezési eljárások le lesznek ebben írva minden változatban és azt nemcsak a szakfényképezők de fényképezészek és műkedvelők is mint nélkülözhetetlen és becses munkát hasznosan fogadhatják. Az évkönyv tartalmát a „Fényképezési Értesítő” szeptember havi száma részletesen közli, ezt a számot a kiadóhivatal mindenkinek ingyen küldi meg, a ki ez iránt érdeklődik. Az évkönyv f. é. december hó közepén jelenik meg, előjegyzési ára 1 frt 20 kr. Könyvárusi forgalomba, nem kerül, csak anyai példányban lesz kinyomatva, a hány előjegyzés arra történik. Előjegyzések csak október hó végéig vétetnek figyelembe. A „Fényképezés évkönyve”-nek beszerzése fölöslegessé teszi minden más szakmunka megvásárlását, mert ebben a legújabb hívek stb. vényei és egyáltalában minden eljárás közölve lesz.

küldött örök hűséget egy Sára-Korn özvegy delelő . . . akarom mondani — delhölgyikének! Azt tartotta ő is, a mit magam, hogy a nő addig nem öreg, míg szerelmet tud ébreszteni! Sőt egy alkalommal bevallotta azt is töredelmesen, hogy nem tehet róla, — már akárhová tegye Jéhova, — de ő csak az asszonyokat képes szeretni igazán. Fialat hajadonokhoz simulni nem veszi be a természete. A férjes amazonokat bálványozza, imádja lelke összes melegével, de csakis akkor, ha már túl vannak a — *negyvenen*. „Ez — ugymond Jájtelesz — a szerelemnek második, ugyan kevésbé hő, de érettebb, állandóbb korszaka.” Persze ezt a nyilatkozatát aztán én sem hagyhattam csak úgy mukkanás nélkül elröpülni, hanem egy régi deák közmondással expektoráltam magamat, a mely aival a három szóval záródik be, hogy — — „non est disputandum!” Hanem azért:

„Ehret die Frauen,
Sie flechten und weben
Uns irdische Beugeln
Mit Mohu und Zibeben!”

Üzleti hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, a fő- (Kossuth)-utczában lévő Klein Ede-féle** üveg-, edény- és porcellán-üzletet m. hó 17-én megvettem, s azt a kor igényeihez képest a legdivatosabb s legjobb minőségű árukkal fogom újra felszerelni. Midőn ezt a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, egyszersmind bátorodom fölkiérni, hogy üzletemet nagybecsű látogatásával megtisztelni sziveskedjék.

Különösen ajánlom divatos függő-lámpa és majolika-dísztagyaimat, terracotta- és sydrolit-figuráimat, china-ezüst edényeimet s francia baccaral-ívő-készleteimet.

Az üvegereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képekterek elkészítését a legrovidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalom.

Miután én czégtársa vagyok a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtáblával szolgálhatom ki t. vevőimet.

Üzletemet a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam

kitünő tisztelettel

Pock László.

Már kedden huzás. **Lembergi kiállítási Sorsjegyek à 1 frt.**
Főnyeremény 60.000 forint

11 Sorsjegy 10 frt —
6 „ 5 frt 50
Díjmentes és huzásjegyzékért **20 krajczár beküldendő.**

kapható:
A lemergi országos
kiállítás sorsjegy-irodájában
Bécs, Bartenstein-utca 4.

és **NIKOLITS ISTVÁN** fúszkereskedőnél városház épület.

KLYTHIA A BŐR APÓLÁSÁRA.
ZSIRPUDER.

Az arcbőr szépitése és finomítása.

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa- szín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

Egy doboz ára 1 frt 20 kr. elküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése után.

finom toilette-szappanok gyára és illatszerek főraktára Bécs 1. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszert-, drogua- és gyógyszerárakban.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és iroda:

VI., külső váci-út 29—35.

IRODÁK:

Városi iroda és raktár:

Podmaniczky-utca 14.

Fiók-raktár:

Kerepesi-út 77. sz.

Gőz- és járgány-cséplőkészülék, számos első díjjal kitünt. SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő és egytetemes aczél-ekék

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekék, talajmívelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle sz. „Haladás” sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, daráló, őrölmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévektől és marokrakó aratógépek és fűkaszázó gépek, szállítható mezeli vasutak stb. stb.

Előnyös fizetési feltételek. — Legjutányosabb árak.

Arjegyek ingyen és bérmentve.

